

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління
вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601, факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

м. Київ

10 вересня 2024 року

Слідчий в ОВС 4 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління СБ України старший лейтенант юстиції Марченко Антон Ігорович, розглянувши матеріали досудового розслідування, відомості про яке внесені 08.07.2024 до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 22024000000000632, та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчиненні кримінальних правопорушень, відповідно до ст. ст. 2, 36, 40, 42, 276-278 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Кобилаша Сергія Івановича, 01.04.1965 року народження, уродженця м. Одеси, УРСР, місце проживання якого невідоме, місце реєстрації: Російська Федерація, м. Москва, Ружовий провулок, буд. 3, кв. 88, громадянина Російської Федерації, військовослужбовця Збройних сил Російської Федерації, командувача Військово-Повітряними силами Російської Федерації – заступника Головнокомандувача повітряно-космічними силами Російської Федерації, генерал-лейтенанта,

про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого **ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України**, тобто у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, віданні наказу про вчинення таких дій, поєднаних з умисним вбивством, вчинених за попередньою змовою групою осіб.

**Фактичні обставини кримінального правопорушення,
у вчиненні якого підозрюється Кобилаш С.І.:**

1. З лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією Російської Федерації проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24.02.2022 президент РФ оголосив початок так званої спеціальної військової операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення ЗС РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», п. п. 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», п. п. 17, 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та ін.)».

Відповідно до ст. 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив.

2. Статтею 25 Положення про закони і звичаї війни на суходолі, яке є додатком до IV Конвенції про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907 (далі – Положення), забороняється будь-яким способом атакувати чи бомбардувати незахищені міста, селища, житлові будинки чи споруди.

У статті 53 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 (далі - Конвенції) зазначено, що будь-яке знищення окупаційною державою рухомого чи нерухомого майна, що є індивідуальною або колективною власністю приватних осіб чи держави, або інших громадських установ чи соціальних або кооперативних організацій забороняється, за винятком випадків, коли це є необхідним для проведення воєнних операцій.

Відповідно до статті 48 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 08.06.1977 (далі – Додатковий протокол I), для забезпечення поваги й захисту цивільного населення та цивільних об'єктів сторони, що перебувають у конфлікті, повинні завжди розрізняти цивільне населення й комбатантів, а також цивільні й воєнні об'єкти та відповідно спрямовувати свої дії тільки проти воєнних об'єктів.

Згідно зі статтею 1 Додаткового протоколу I, високі Договірні Сторони зобов'язуються додержуватися цього Протоколу та забезпечувати його додержання за будь-яких обставин.

Відповідно до ст. 12 (1) Додаткового протоколу I, медичні формування в будь-який час користуються повагою й захистом і не можуть бути об'єктом нападу.

Нормами 9, 10 та 30 Звичасвих норм міжнародного гуманітарного права визначено, що цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не належать до військових цілей. Цивільні об'єкти перебувають під захистом від нападів. Забороняються напади, спрямовані проти медичного персоналу та об'єктів, які у відповідності з міжнародним правом використовують розпізнавальні емблеми, що передбачені Женевськими конвенціями.

Відповідно до статті 51 (1) Додаткового протоколу I, цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями.

Згідно положень статті 51 (2) Додаткового протоколу I та статті 33 Конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949, цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи погрози насильством, які мають головною метою тероризувати цивільне населення як і сам терор цивільного населення.

Згідно статті 52 (1) Додаткового протоколу I, цивільні об'єкти не повинні бути об'єктом нападу або репресалій. Цивільними об'єктами є всі ті об'єкти, які не є воєнними об'єктами, як вони визначені в пункті 2.

Відповідно до пункту 2 цієї статті Додаткового протоколу I, напади повинні суворо обмежуватися воєнними об'єктами. Що стосується об'єктів, то воєнні об'єкти обмежуються тими об'єктами, які через свій характер, розміщення, призначення або використання вносять ефективний вклад у воєнні дії і повне або часткове руйнування, захоплення чи нейтралізація яких за існуючих у даний момент обставин дає явну воєнну перевагу.

У разі сумніву в тому, чи не використовується об'єкт, який звичайно призначений для цивільних цілей, наприклад, місце відправлення культу, житловий будинок чи інші житлові будови або школа, для ефективної підтримки воєнних дій, передбачається, що такий об'єкт використовується в цивільних цілях.

Відповідно до статті 56 (3) Додаткового протоколу I, у всіх випадках цивільне населення й окремі цивільні особи продовжують користуватися правом на повний захист, що надається їм міжнародним правом, включаючи захист шляхом вжиття застережних заходів, передбачених у статті 57.

Стаття 57 (1) Додаткового протоколу I зазначає, що при проведенні воєнних операцій повинна постійно виявлятися турбота про те, щоб оберігати цивільне населення, цивільних осіб і цивільні об'єкти.

Згідно пункту 2 указаної статті, щодо нападів вживаються такі запобіжні заходи:

а) ті, хто планує напад або приймає рішення про його здійснення:

а.1) роблять все практично можливе, щоб пересвідчитися в тому, що об'єкти нападу не є ні цивільними особами, ні цивільними об'єктами й не підлягають особливому захисту, а є воєнними об'єктами у значенні пункті 2 статті 52, і що згідно з положенням цього Протоколу напад на них не заборонено;

а.2) вживають усіх практично можливих запобіжних заходів при виборі засобів і методів нападу з тим, щоб уникнути випадкових втрат життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і випадкової шкоди цивільним об'єктам і, в усякому випадку, звести їх до мінімуму;

а.3) утримуються від прийняття рішень про здійснення будь-якого нападу, який, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається одержати;

б) напад відміняється або зупиняється, якщо стає очевидним, що об'єкт не є воєнним, що він підлягає особливому захисту, або що напад, як можна очікувати, викличе випадкові втрати життя серед цивільного населення, поранення цивільних осіб і завдасть випадкової шкоди цивільним об'єктам або те й інше разом, що було б надмірним щодо конкретної і прямої воєнної переваги, яку передбачається отримати;

с) робиться ефективно завчасне попередження про напади, які можуть торкнутися цивільного населення, за винятком тих випадків, коли обставини цього не дозволяють.

У статті 85 (2) Додаткового протоколу I зазначається, що серйозними порушеннями цього Протоколу, є дії, якщо вони вчиняються проти хворих або проти медичного персоналу, медичних формувань чи санітарно-транспортних засобів, що перебувають під контролем супротивної сторони й користуються захистом цього Протоколу.

Статтею 23 (g) IV Гаазької Конвенції від 18.10.1907 про закони і звичаї війни на суходолі та додатку до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі (далі – IV Гаазької Конвенції), крім заборон, передбачених спеціальними конвенціями, особливо забороняється знищувати або захоплювати власність ворога, крім випадків, коли таке знищення або захоплення настійно вимагається військовою необхідністю.

3. Національна дитяча спеціалізована лікарня Міністерства охорони здоров'я України «Охматдит» (далі за текстом – НДСЛ «Охматдит»), яка розташована у місті Києві по вулиці В'ячеслава Чорновола, 28/1 є найбільшим в Україні багатопрофільним діагностично-лікувальним закладом на 720 ліжок, який надає спеціалізовану висококваліфіковану медичну допомогу дитячому населенню України, зокрема виконуються реконструктивно-пластичні операції, пересадка кісткового мозку, хірургічна корекція складних вроджених вад розвитку у новонароджених дітей, онконейрохірургія, діагностика та лікування рідкісних спадкових та генетичних захворювань у дітей та інші тяжких захворювань у дітей.

Указана лікарня за своїм призначенням не відносяться до об'єктів військового характеру або об'єктів подвійного призначення, оскільки вона не використовується у військових цілях, не вносить ефективний вклад у воєнні дії.

4. Вживаючи заходи з відсічі збройної агресії РФ, у період з 24.02.2022 і упродовж 2022 - 2023 років Силами оборони України проводилися успішні контрнаступальні дії, що дозволило звільнити з-під окупації ЗС РФ території Київської, Сумської, Чернігівської, Харківської, Миколаївської областей та окремих районів Запорізької, Херсонської, Донецької та Луганської областей.

Розуміючи, що першопочатковий план у стислі терміни захопити і окупувати територію України не реалізовано, а Сили оборони України своїми контрнаступальними діями продовжують витіснити збройні сили РФ з окупованих територій України, політичне і військово командування РФ, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб між собою, усвідомлюючи тяжкі наслідки у вигляді загибелі і поранення великої кількості осіб, створення непридатних умов для існування цивільного населення України, бажаючи настання таких наслідків, у невстановлений досудовим слідством час розробило план спрямований на тероризування цивільного населення України, шляхом нанесення збройними силами РФ, у тому числі дальньою авіацією, систематичних ракетних ударів по містам і іншим населеним пунктам всієї території України, які завдають значних руйнувань та спричиняють загибель людей, а також завдання ударів по об'єктам цивільної інфраструктури необхідних для виживання мирних мешканців, з метою залякати цивільне населення України, припинити роботу промислових підприємств, створити умови для постійної напруги у суспільстві, переслідуючи у такий спосіб за мету вимусити керівництво України піти на вигідні для РФ територіальні та політичні поступки.

У період з 16.09.2016 по 24.07.2024 військовослужбовець ЗС РФ генерал-лейтенант Кобилаш Сергій Іванович проходив військову службу на посаді командувача дальньої авіації Повітряно-космічних сил ЗС РФ (далі - дальня авіація ЗС РФ).

Очолювана генерал-лейтенантом ЗС РФ Кобилашем С.І. дальня авіація являється засобом Верховного Головнокомандувача ЗС РФ, на яку покладено вирішення стратегічних (оперативно-стратегічних) і оперативних задач на театрах воєнних дій (стратегічних напрямках).

У зв'язку із займаною Кобилашем С.І. посадою, у період з 16.09.2016 по 24.07.2024, йому підпорядковувалися з'єднання і частини дальньої авіації.

Будучи командувачем дальньої авіації ЗС РФ Кобилаш С.І. відповідав за бойову та мобілізаційну готовність підпорядкованих йому підрозділів, забезпечував виконання стратегічних і оперативних завдань військово-політичного керівництва і командування ЗС РФ на театрах воєнних дій підпорядкованими йому з'єднаннями і частинами дальньої авіації.

Для реалізації вищевказаного злочинного умислу політичне і військово керівництво РФ у невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше травня 2022 року залучили Кобилаша С.І., якому співучасники визначили роль в

реалізації спільного плану на припинення функціонування об'єктів цивільної критичної інфраструктури та промисловості, тероризування цивільного населення України, а останній погодився її виконувати.

Зокрема, співучасниками злочину на Кобилаша С.І. покладалося організація та забезпечення підпорядкованими йому силами і засобами дальньої авіації ЗС РФ нанесення систематичних і масштабних ракетних ударів по цивільним об'єктам, розміщеним у населених пунктах на всій території України, зокрема житловим будинкам, торгівельним центрам, рекреаційним об'єктам, цивільним об'єктам критичної інфраструктури, що необхідні для виживання цивільного населення.

При цьому, для виконання відведеної ролі в реалізації вищевказаного спільного плану, Кобилаш С.І. у період травня 2022 року – лютого 2023 року одержував від невстановлених осіб із числа військового командування РФ оперативні директиви на підготовку та здійснення широкомасштабного вторгнення на територію України підпорядкованих йому підрозділів дальньої авіації, шляхом нанесення з використанням ракетноносців-бомбардувальників Ту-22М3, Ту-95МС, Ту-160 ракетних ударів крилатими ракетами Х-22, Х-32, Х-101/102, Х-555 по визначеним у цих бойових документах конкретним цивільним об'єктам (житловим будинкам, торгівельним центрам, рекреаційним об'єктам тощо), цивільній критичній інфраструктурі, зокрема об'єктам енергетики, розміщених на всій території України, з визначеними координатними місць їх розташування.

Виконуючи указані оперативні директиви військового командування РФ Кобилаш С.І. у період травня 2022 року – лютого 2023 року, шляхом відання наказів і розпоряджень підпорядкованим йому підрозділам дальньої авіації, зокрема 22-й та 326-й важким бомбардувальним авіаційним дивізіям дальньої авіації ЗС РФ, а також координації і контролю їх дій, забезпечував нанесення з використанням ракетноносців-бомбардувальників Ту-22М3, Ту-95МС, Ту-160 ударів крилатими ракетами класу повітря – земля типів Х-22, Х-32, Х-101/102, Х-555 по визначеним у цих бойових документах конкретним цивільним об'єктам розміщеним у населених пунктах на всій території України, з визначеними координатними місць їх розташування, зокрема житловим будинкам, торгівельним центрам, рекреаційним об'єктам, цивільним об'єктам критичної інфраструктури, які необхідні для виживання цивільного населення.

Вчинені у період травня 2022 року – лютого 2023 року Кобилашем С.І. та його співучасниками вищевказані протиправні дії, які розслідуються в інших кримінальних провадженнях призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі людей, у тому числі дітей, отримання ними тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості та заподіяння матеріальних збитків у вигляді знищення будівель, майна та інфраструктури.

Продовжуючи виконувати відведену роль в реалізації вищевказаного спільного плану спрямованого на тероризування цивільного населення України, Кобилаш С.І. у невстановлений досудовим слідством час, але не пізніше 08.07.2024 від невстановлених осіб із числа військового командування РФ одержав оперативну директиву на підготовку та здійснення підпорядкованими

йому підрозділами дальньої авіації з використанням ракетноносців-бомбардувальників чергового широкомасштабного удару крилатими ракетами по визначеним у цих бойових документах конкретним об'єктам цивільної і критичної інфраструктури на території України, з визначеними координатними місць розташування цих об'єктів.

Забезпечуючи виконання указаної оперативної директиви на здійснення ракетної атаки з повітряного простору по визначеним об'єктам цивільної інфраструктури на території України, командувач дальньої авіації генерал-лейтенант Кобилаш С.І., будучи представником влади, тобто особою, яка уповноважена вирішувати питання воєнного планування і управління щодо застосування підпорядкованих йому з'єднань і частин дальньої авіації та підлеглих військовослужбовців, виконуючи спільний злочинний план спрямований на тероризування цивільного населення України, діючи умисно, за попередньою змовою групою осіб з нестановленими особами із числа військового командування РФ, достовірно усвідомлюючи, що визначені вищестоящим командуванням ЗС РФ цивільні об'єкти критичної інфраструктури на території України по яким заплановано здійснення нападу, серед яких лікарня НДСЛ «Охматдит», не відносяться до об'єктів військового характеру або об'єктів подвійного призначення, оскільки вони не використовується у військових цілях і не вносять ефективний вклад у воєнні дії, розуміючи, що нанесені ракетні удари по указаним об'єктам призведуть до тяжких наслідків у вигляді загибелі і поранення цивільних осіб, серед яких діти, а зруйнована життєво важлива цивільна інфраструктура створить непридатні умови для існування цивільного населення України, бажаючи настання таких наслідків, в порушення вимог статті 53 Конвенції, статей 1, 12 (1), 48, 51 (1), 51 (2), 52 (1), 52 (2), 56 (3), 57 (1), 57 (2), 85 (2) Додаткового протоколу I, статті 25 Положення, статті 23 (g) IV Гаазької Конвенції, перебуваючи у період з червня і до 08.07.2024 року у м. Москва, РФ та інших нестановлених досудовим розслідуванням місцях на території РФ, шляхом віддання бойових наказів і розпоряджень нестановленим на цей час підпорядкованим йому командирам і начальникам підрозділів дальньої авіації ЗС РФ організував: розроблення і затвердження замислу та рішення на здійснення зазначеної ракетної атаки, а також графік підготовки і здійснення нанесення масованого ракетного удару; визначив потреби в ракетах по задачам бойових дій; погодив зазначені бойові документи з вищим військовим командуванням ЗС РФ.

08.07.2024 у період з щонайменше з 09.00 години до 14.00 години Кобилаш С.І. координуючи дії підпорядкованих йому підрозділів дальньої авіації ЗС РФ під час здійснення з використанням ракетноносців-бомбардувальників ракетної атаки по населеним пунктам на всій території України, у томі числі місту Києву, приблизно о 10 годині 45 хвилин того ж дня, забезпечив нанесення ракетноносцем-бомбардувальником Ту-95МС з нестановленим на цей час бортовим номером, з повітряного простору у районі Волгоградської області РФ одного удару крилатою ракетою класу повітря-земля типу Х-101 по приміщенню Національної дитячої спеціалізованої лікарні Міністерства охорони здоров'я України «Охматдит» у місті Києві по вулиці

Міністерства охорони здоров'я України «Охматдит» у місті Києві по вулиці В'ячеслава Чорновола, 28/1, у якому перебувала велика кількість медичного персоналу і цивільного населення, у тому числі діти.

Зазначені протиправні дії Кобилаша С.І. та інших вищевказаних співвиконавців вчиненого цього воєнного злочину, що виразилося в умисному і цілеспрямованому нанесенні ракетного удару по лікарні - НДСЛ «Охматдит» призвели до загибелі 2 цивільних осіб, з них 1 медичний працівник, отримання тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості 34 цивільних осіб, з яких 9 дітей, а також пошкодження та знищення прилеглих об'єктів цивільної інфраструктури, інших приміщень вказаного медичного закладу, яке є надзвичайно необхідним для лікування дітей з тяжкими хворобами, а також руйнування рухомого майна фізичних і юридичних осіб.

Таким чином, Кобилаш С.І. обгрунтовано підозрюється у порушенні законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, відданні наказу про вчинення таких дій, поєднаних з умисним вбивством, вчинених за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України.

Слідчий в ОВС 4 відділу
З управління досудового розслідування
Головного слідчого управління СБ України
старший лейтенант юстиції

Антон МАРЧЕНКО

«ПОГОДЖЕНО»
Прокурор другого відділу
управління процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам,
вчиненим в умовах збройного конфлікту
Офісу Генерального прокурора

Сергій ШУЛЬГІН